

Smiselno učenje
(v slovenskem in angleškem jeziku)
Tip pisave: Times New Roman, 14 pik, krepko

Natalija Komljanc
Zavod RS za šolstvo
Natalija.komljanc@zrss.si
Tip pisave: Times New Roman, 11 pik

Povzetek

Povzetek naj bo napisan v 5-10 stavkih (do 150 besed), ki opisujejo ključne vsebine prispevka. Pred in po povzetku je potrebno dodati »presledek pred in po odstavku«.

Tip pisave: Times New Roman, 12 pik, poševno

Ključne besede: *Ključne besede, vezane na temo zapisane v slovenskem jeziku (5-8 besed).*

Tip pisave: Times New Roman, 12 pik, poševno

Abstract

Povzetek preveden v angleški jezik. Tip pisave: Times New Roman, 12 pik, poševno

Key words: *Ključne besede, vezane na temo zapisane v angleškem jeziku (5-8 besed).*

Tip pisave: Times New Roman, 12 pik, poševno

Uvod

Mladiči se vsaj navidezno ne učijo letenja, dovolj odrasli zletijo s svojih gnezd in poletijo, celo na drugi kontinent. Le kako jim to uspe? Je to nagon? Mladi potrebujemo čas za učenje, preden se odločimo, kaj bomo postali in preden odidemo dogodivščinam na proti.

Potrebujemo izkušnje, preden vemo, kaj pomeni samouresničevanje (vrh človekovih potreb po Maslowu) in samoobvladovanje (po Sokratu).

Ko se čez čas ozremo nazaj (samorefleksija v akcijskem raziskovanju), morda na videz ne opazimo sprememb, a po premisleku vendarle opazimo svoj razvoj in ugotavljamo smiselnost osebnih odločitev. Opazimo, kako presojava bolečine in prijetnosti, ne le (ne)uspehe, kako toleriramo vplive okolja na naše reakcije, kako uravnavamo situacije, ki od nas zahtevajo reakcije. Če imamo priložnosti za samoopazovanje, sodelovanje, soodločanje, potem lažje reguliramo svoja dejanja in si vedno bolj smiselno ter kakovostno postavljamo osebne cilje, ki jim sledimo, jih uresničujemo.

V šolskem obdobju je naše življenje želeli ali ne, prežeto s šolskim in hkrati osebnim učenjem – prilagajanjem oz. samovzgojo. Nanj vplivajo razmere okrog nas, ljudje s katerimi

sodelujemo, preden se odločimo v skladu z mislimi in reagiramo v skladu s svojo glavo (včasih svojo glavo).

V začetku se morda niti ne zavedamo svojih potencialov, sposobnosti, s katerimi razpolagajo naši možgani, a ob izkušnjah in zavestnem samopremisleku lahko predvidimo naše odločitve glede na okoliščine ter jih po potrebi prilagajamo, da bi bili uspešnejši. Intenzivneje in bolj premišljeno reagiramo, če imamo priložnosti za samoregulacijo učenja. Samoodločanje, samouravnavanje, urejanje lastnega učenja, saj nam na ta način raste samozaupanje ob uspešnih odločitvah oz. ob uspehu. Če ima mladi človek možnost za samostojno urejanja učenja in ob tem žanje uspehe, je smiselno, da ima čim več priložnosti za samodokazovanje, kaj vse zmore in za ocenjevanje oz. presojanje na kakšen način je običajno lahko uspešnejši.

Učitelj, ki učenca vodi, je smiselno, da ga dobro pozna, da bi mu lahko svetoval v kritičnih obdobjih prilagajanja in dajal primerne povratne informacije, s katerimi si učencu pomagal pri samorealizaciji (Maslow, Rogers in drugi humanisti) oz. samousmerjanju aktivnosti za doseg osebni ciljev (na primer po Banduri in Zimmermanu).

Učeči se možgani – znanje - znam

Kako razmišljamo, kako se oblikujejo naše misli, ki nam kažejo pot do razsvetlitve – razjasnitve? Kratka ilustrativna predstavitev:

Lahko bi rekli, da so naši možgani tri-komponentni. Vse tri komponente delujejo v medsebojni soodvisni povezanosti, da bi lahko čim bolje mislili oz. reagirali. Naša misel se prične pri zaznavanju. Naša čutila (čuti) omogočajo multisenzorno občutenje – zaznavanje (percepcijo). Naše telo ima več čutil, zato jih je smiselno uporabiti ob hkratnem zaznavanju, kar je tudi namen čutil, da bi lahko posredovali čim bolj verne (zanesljive) informacije o zaznanem. Če obdelane informacije (podatki) ugotavljajo (ne)smiselnost, se temu primerno možgani tudi odzovejo. Sprožijo oz. usmerijo pozornost v smiselno dogajanje oz. iskanje odgovora, ali pa prekinejo z zaznavanjem in se čutila usmerijo drugam. Pozornost šele usmeri človeka, da se na objekt, problem usmeri (fokusira) in da ostaja dlje časa na tej zadevi, jo preučuje, torej ohranja pozornost, vztraja na nekem problemu, vsebini. Tako se je že sprožil in se ohranja miselni proces. Pozornost oskrbi s podatki v smislu pozor, tu senekaj dogaja, kar je smiselno, se mora upoštevati, se je smiselno na zadevo osredotočiti, prisluhniti, potipati, okusiti... Čutila so torej neke vrste tipala, ki nam omogočajo nenehno stalno sprejemanje informacij o objektu, ki ga raziskujemo. Zaznave nas (pre)usmerjajo in hkrati dajejo namige, da vztrajamo ohranjamo energijo za raziskovanje, odkrivanje, pojasnjevanje, reševanje... Pravijo, da se v miselnem procesu zgodijo pogoste napake v zaznavanju dogajanja, zato je smiselno, da učitelj in starši navajamo učenca na kakovostno zaznavanje – opazovanje z vsemi čuti/li hkrati oz. po potrebi, da bi prejeli in kakovostno lahko obdelali sprejete informacije, da bi imeli dovolj zanesljive podatke, preden bi reagirali.

Če je učitelj dovolj emaptičen, dobro opazuje učenca pri njegovem opazovanju in razmišljanju, ga natančneje razume in mu zato lahko v kritičnih trenutkih miselnega procesa pomaga, svetuje pri osebnem delovanju. Zrcalni nevroni so tako pomembni za učenca in učitelja, da jih uporabljamo in razumemo ter se med seboj primerno sporazumevamo ter tako še bolj natančno omogočimo dožemanje. Pedagoški dialog je izjemno pomemben faktor, ki lahko vpliva (ne)moteče na proces učenja, ki zmore odklanjati ali pa celo intenzivirati šume

(motnje) v procesu učenja. Nekateri učitelji pogosto ugotavljajo, da imajo mladi težave s koncentracijo in menijo, da je ta kratkotrajna. Običajno pa ni težav s fokusiranjem na učni problem, ampak na vztrajanju oz. ohranjanju pozornosti. Običajno se prekine volja (zagnanost) ali pa motiv za učenje (prilagajanje, oz. osvajanje problema). Pogosto je torej dilema, ki prekine pozornost smiselnost naloge, ki jo vidi ali pa ne zagleda učeči se. Smiselnost učenja igra izjemno veliko vlogo pri vzpostavljanju, (pre)usmerjanju in ohranjanju pozornosti v procesu učenja. Običajno so viri učenja tisti, ki predstavljajo dovolj močan magnet za vztrajanje oz. reševanje učnega problema, vsebine učenja, ki naj bi jih učenec sprejemal kot učni magnet, ki jih privlači in jim pomaga ohranjati pozornost. Poleg tega je seveda lahko tudi dosti drugih motilcev, ki onemogočajo kakovostno zaznavanje in usmerjanje oz. ohranjanje pozornosti, zato je smiselno, da se z učencem in starši o tem pogovarjamo.

Če želimo poglobiti vedenje o kakovostnem multisenzornem zaznavanju ter ohranjanju pozornosti, da bi bilo naše učenje čim bolj kakovostno, vas vabim, da si preberete oz. se poglobite v naslednje vire:

Multisenzorno zaznavanje - percepcija

Čuti/la (občutenje, občutki)

Pozornost – attention – usmerjanje-fokus, ohranjanje oz. vztrajanje

Učni magnet- viri – vsebina učenja

Empatija - zrcalni nevroni

Pozornost, ki jo ohranjamo z bolečino, s skrbjo, jezo, strahom zapisa oz. pasivizira miselni proces, saj tovrstne zaznave pošiljajo človeku impulze v smislu »Pozor!«, kar lahko pomeni za nekoga beg, za drugega napad, vsekakor pa za oba stresno obdobje. Vseživljenjsko učenje bi nas na ta način verjetno hitro izčrpalo oz. bi se nam verjetno zbudili opozorilni znaki za vzpostavljanje oz. ohranjanje zdravja.

Druga komponenta, ki zelo zanima nas same in naše šole je razvoj spomina. Spomin ni le skladišče (shramba), ampak aktivna banka, ki je ves čas odprta, tudi ko spimo in ki se ves čas spreminja, prilagaja (adaptira). O tem je pisal kognitivist Piaget, ki je posebej omenjal miselne faze; od asimilacije (zbliževanja novega vedenja s starim), akomodacije oz. prilagajanja novih spoznanj s starimi ter ekvilibracije (uravnoveženja starega vedenja z novim). Piaget je na ta način predstavil, kako se razvija človekov talent (razvoj znanja). vsekakor se procesi, ki jih omenja lažje izvajajo, kadar je človeku dana možnost izkušnje, doživetje torej (izživetje = uresničenje), torej dožemanje s čustvi. Čustvovanje je duševni proces, ki nastaja kot posledica odnosov. Čustva v miselnem procesu igrajo neprecenljivo vrednost, saj brez odnosov in ugotavljanja le teh ne moremo preiti v fazo (proces) umevanja (um kot sposobnost mišljenja – spoznavanja) oz. razumevanja (to je zavestnega sprejemanja logičnih povezav oz. ugotovitev). Učenje na pamet v smislu učenja brez sposobnosti dožemanja in razsojanja hkrati je kratkotrajno, učenje z možnostmi raznoterega dožemanja in razsojanja pa nam omogoča trajnejše pomnjenje oz. spomin (to je sposobnost, da si misli, podatke v svoji zavesti ohranimo, jih obnovimo, imamo svoje lastne predstave o njih). Predstava nastane v naši zavesti kot posledica obnovitve zaznav, kot posledica izkušenj, vedenja, miselnih in čustvenih aktivnosti. Zapomniti si torej pomeni, da neko zadevo aktivno

ohranjamo v naši zavesti. To se lahko zgodi le, če se nam zdijo vsebine zanimive, koristne za nas, če nas pritegnejo in vlečejo. Torej ponovno je v ospredju pomembnost smiselnega učenja za oz. z vidika učenca. Čustva torej edino omogočajo transformacijo misli iz kratkoročnega v trajni spomin.

Če želimo poglobiti znanje o razvoju spomina – talenta, potem je smiselno ozreti se po več virih in pridobiti si čim več osebnih izkušenj. Nekaj namigov za naš razvoj talenta na pedagoškem miselnem polju:

Spomin

Pomnenje

Miselni proces

Čustvovanje

Um/umevanje

Razum/evanje

Izkušnje

Odnosi

Vplivi

Smisel

Učenje na silo, na pamet oz. »brez pameti« ali po pameti, nam govorijo o primerih, kako poteka miselni proces v naši glavi. Kako vodimo, reguliramo naše učenje, kdo ga vodi oz. uravnava, kaj je samoodgovornost, samoregulacija, samouresničevanje, samoobvladovanje in podobno. Kakšna je razlika med pravili in načeli delovanja človeka in podobno. Vsekakor pozitivna čustva gradijo – slikajo popolnoma drugačne slike (forme in barve), kot negativna. Zato verjetno v galeriji predstav lahko kaj hitro zaznamo ali so slikarja vodila pozitivna (spodbudna) ali negativna (zastrašujoča) čustva. Podobno je s predstavami naučenih vsebin iz posameznih disciplin ali pa z učenjem pravil vedenja. Torej čustva so tista, ki barvajo in oblikujejo naše predstave življenja in naše želje po udejstvovanju v družbi. Odvisno od tega, kakšna je naša galerija predstav, pa je sposobnosti umevanja (spoznavanja) in razumevanja (ugotavljanja) sveta okrog sebe. V skladu s temi spoznanji in ugotovitvami si človek oblikuje predstave o svetu, poklicih, sodelovanju, družbi, svetu, v katerem živi.

Pogosto se šolski svet ustavi na tej ravni. Razviti talent, dobrega poslušnega ponavljalca (četudi odličnega), kar pomeni, da se svet ne bi razvijal, ampak bi ostal le na ravni ponavljanja obstoječega, tradicije. Vendar možgani so za dojetje sveta človeku ponudili poleg možnosti raznobarnega zaznavanja v raznoterih oblikah, zaznavanje časa in prostora. Sedanjega, da bi razvili prihodnjega in razumeli logični razvoj iz preteklosti. Prostora, kjer smo, kjer bi lahko bili in prostora, kjer se nahajajo drugi oz. so se ali se še bodo. Te dimenzije so potrebne za inventiranje – kreiranje – ustvarjanje novega, novih predstav (so)bivanja.

Tretja komponenta, brez katere ne bi bilo v človekovem razvoju napredka, razvoja, ko se ne bi razvijala časovna in hkrati prostorska dimenzija je človekova zmožnost za ustvarjanje. Ta možnost se pojavi vselej, ko razmišljamo, kako je in hkrati, kako bi lahko bilo drugače. Vsakokrat, ko razmišljamo: »Kako bolje?«. V šoli običajno, ker nam je bistvo sporočiti, kaj vse že vemo, dajemo manj priložnosti za premišljevanje kako bi lahko bilo. Morda avtoritete (strokovnjaki) podcenjujemo tiste z manj izkušnjami. A pomembno je vedeti, da naši možgani ne razmišljajo linearno, zaporedno najprej z eno, nato z drugo in v neki zrelosti s tretjo oz. v tretji komponenti, pač pa naši možgani razmišljajo v vseh komponentah hkrati (smiselno uporabno s ciljem preživetja in to ne bolečega, ampak ugodnega, prijetnega). Ne mislimo, da smo vsi po naravi leni, in da bomo premaknili »svojo rit« le, če nas bo bolelo dovolj. Tudi, če nam je ugodno, nam je lahko še ugodneje in tega se ob pozitivnih izkušnjah ljudje vedno bolj zavedajo, vsaj jih žene nevidna volja po ohranitvi, zato zdravju.

Če in ko (bi) naše šole in druga odprta učna okolja spodbujala ustvarjanje boljšega, bi se to tudi dogajalo oz. se dogaja. Seveda se bi s tem navidezno čas hitreje premikal in okolje bilo na nek način vedno bolj pozitivno spodbudno. Hitreje bi pred naše zaznave prihajale nove zaznave, a prav zaradi zadovoljevanja potreb po zdravju bi ravnovesje ohranjale zmernost sprememb, kajti tudi v tej komponenti deluje življenjski princip smiselnosti (zdravega in hkrati prijetnega, koristnega, ugodnega...). Za iskanje in odkrivanje ter preverjanje vrednosti odkritega se prav tako porabi določena količina energije, kar pomeni, da bi ljudje tudi zaradi tega ohranjali svojo zmernost v razmerju s stresom. Do kod bi segala naša prihodnost (v okviru enega rodu)? Prihodnost bi se in se razvija v skladu z darovi, ki jih imamo, jih prepoznamo in jih uporabljamo za ustvarjanje. Če se učitelj zaveda darov vsakega posameznega učenca v učni skupini, potem je njegov pouk in rezultati učenja popolnoma različni, drugačni, bogatejši od pouka, ki temelji le na razvoju talenta.

Ustvarjalno učenje temelji na ugotavljanju prednosti in slabosti, na divergentnem razmišljanju, pogosteje kot (le) na konvergentnem, predvsem pa na primerjanju aktualnega z referenčnim (želenim) stanjem, torej, ko imajo učenci možnosti opazovati in spoznavati sedanost in po potrebi tudi preteklost, da bi (so)oblikovali prihodnost. To se lahko zgodi le, če učitelj omogoči učencem, da razmišljajo o kvalitetah življenja in si postavljajo osebne ter skupne učne cilje, jih prilagajajo in jim sledijo v neposrednih učnih aktivnostih, ko imajo možnost (so)vlivati na vsebino in proces učenja. Vsekakor imajo možnost za sproten in stalen dialog z učečimi se in eksperti, možnost in čas ter prostor za razmišljanje (oblikovanje predstav) in preverjanje ter vrednotenje spoznanj. Vsak na svoji ravni sposobnosti (potencialov) in razvitih zmožnostih (predznanju).

Ustvarjalna šola ne le omogoča odprto učni prostor, kjer imajo mladi možnost oblikovanja pričakovanj, usklajevanja njihovih osebnih učnih ciljev s cilji učenja drugih, tudi ekspertov v ožjem in širšem okolju, (so)vlivanja na načrt učenja, izvajanje učnih aktivnosti in spremljanje oz. preverjanje kakovosti le teh za uresničitev skupnih in osebnih učnih ciljev. Naši možgani nam to omogočajo in narava nam odpira možnosti za odprto čim bolj svobodno – smiselno osebno in hkrati skupno družbeno učenje ter zdravo oz. trajno sobivanje. Kje na poti takega poučevanja smo? Kaj vse bi še lahko naredili učitelji na področju didaktike, da bi omogočili razvoj osebnih in hkrati družbenih potencialov? Kdaj in na kakšen način lahko reguliramo razvoj optimalnega procesa učenja vseh nas – prilagajanja na kakovostno – zdravo – trajno sobivanje?

Za optimalni razvoj tretje miselne komponente naših možganov bi bilo smiselno poleg lastnih predstav izmenjati si znanja oz. izkušnje, ki smo jih že doživeli:

Ustvarjalnost

Nadarjenost

Posodabljanje na bolje

Osebni cilji (pričakovanja)

Aktualno in referenčno znanje

Primerjanje kot oblika razvoja referenčnih meril in strategij učenja

Raziskovanje

Odkrivanje

Ugotavljanje vrednosti, smiselnosti

Strast

Izvirnost

Vitalnost

Živost

Trajnost

Zakaj je ustvarjalno učenje tako zelo pomembno za ohranjanje in razvoj družbe? V premišljevanju in odkrivanju boljšega sveta se ljudje ne zgledujejo le po tradiciji, ampak iščejo nova videnja odkrivajo nova videnja in jih posnemajo. Na ta način družba ohranja svojo čilost. Bistvo ustvarjalnosti je, da ne išče rešitev le v najdbah, ampak v svoji lastni izvirnosti. Lastna izvirnost omogoča navdih, ta pa strast do učenja, življenja. Brez strasti, navdihov družba postaja stara in počasi odmira. Navdih pa restavrira – obnavlja, revitalizira um in družbeno zavest. Torej, če hočemo še dolgo obstajati, se moramo razvijati, zato ustvarjati. Več ko je v nas strasti, več je iskanja izvirnosti, bolj je družba sveža, živa. Zato je smiselno, da izboljšamo možnosti za učenje, posodobimo – inoviramo – izpopolnimo t.i. smiselno učenje – prilagajanje na svet multipotencialno - optimalno.

Konec

V učnem procesu je smiselno izboljšati kakovost ocenjevanja znanja, saj bi na ta način lahko uresničili pot do kakovostnega ustvarjanja boljšega, smiselnega, zdravega, trajnega. Učenci in učitelji skupaj izvajajo kakovostno merjenje učenja, da bi si zagotovili zadostno količino koristnih, smiselnih medsebojnih povratnih informacij, da bi bila zagotovljena stalna učinkovita medsebojna podpora v učnem procesu. Najti dober (sodelovalni) stik z učencem,

ohranjati dober ((pro)aktivni) odnos z učencem, učitelji in starši, ugotavljati predznanje, pričakovanja in potrebe učečih se ter upoštevati ugotovitve v načrtovanju učenja (skupnega in osebnega), zagotavljati dober (stalen) kontakt med učečimi se, možnost preverjanja in ugotavljanja vrednosti (smiselnosti, učinkovitosti) za izboljšanje procesa učenja in učnih produktov – rešitev. Možnosti za predstavljanja naučenega, izmenjave znanj, širjenje védenj in opazovanje sprememb védenja. Spremljanje kakovosti razvoja medsebojnih povratnih informacij v procesu učenja (spontanih odzivov, oblikovanja navodil, spodbud, komentarjev v različnih fazah učnega procesa pri različno starih in različno uspešnih, različnih učencev po spolu), da bi lahko predlagali nove principe (načela) pedagoškega delovanja, ki bi omogočal kakovosten razvoj osebnega (personalnega) in skupnega (ekipnega, medsebojnega) učenja – prilagajanja na svet. Torej smiselne didaktične inovacije, ki ne bi izhajale iz potreb po korekciji, ampak navdihov v procesu medsebojnega učenja.

Da bi lahko posodobili t.i. smiselno učenje, bi bilo vredno, da se vprašamo in poskusimo odkriti za nas in tiste z nami optimalno smiselno učenje. Morda nam pridejo prav že odkriti »zvarki«:

Smiselno učenje povezano z željo – hotenjem po dosegi – s ciljem. Zato, da dosežemo cilj, se odločimo za dejavnosti in utemeljujemo vrednosti. Razvijamo sposobnosti za dojetje in presojanje bistva. Razvijamo nadarjenost za kaj. Opustimo nepotrebno!!!. Sensible learning: senzibilen (zaznaven občuten) zavedajoč se, pameten bister razumen zavedati se priložnosti in zmot!!! Torej optimalno delovanje vseh treh komponent nam omogočajo možgani, da razvijemo smiselno učenje. torej vse kar ni smiselno učenje = nesmiselno in je zato vprašljive kakovosti v smislu trajnega uporabnega znanja.

Navodila za oblikovanje besedila članka

Besedilo

Besedilo članka naj bo napisano v urejevalniku besedil *Word* v tipu pisave Times New Roman, 12 pik - obojestransko poravnano z enojnim razmikom. Prva vrstica odlomka besedila mora imeti levi zamik 0,5 cm. Besedilo naj bo izpisano na A4 format papirja (21x29,7 cm), robovi naj bodo nastavljeni na 2,5 cm (zgoraj, spodaj, levo in desno).

Vsi **podnaslovi** morajo biti pisani v tipu pisave Times New Roman 12 pik, krepko. Pred podnaslovi je potrebno pustiti eno prazno vrstico oz. dodati presledek za podnaslovom.

Tip pisave: Times New Roman, 12 pik
Razmik med vrsticami: enojen
Poravnava: obojestranska

Pregled priporočenega načina oblikovanja besedila

Priporočila za oblikovanje besedila se nahajajo v tabeli 1. Zaželeno je ilustracija besedila z grafičnimi prikazi in s slikami. Priporočljivo je, da so vstavljeni grafični prikazi in slike v nekaterih od priljubljenih grafičnih formatov (JPEG, TIFF).

Tabele, grafične prikaze in slike je potrebno ustrezno oštevilčiti in imenovati, npr.: »Slika 1. Naslov slike...«. Položaj naslova je nad tabelo (centrirano) oziroma pod sliko (centrirano). Tabele in slike je potrebno omeniti v besedilu članka. Strani članka ni potrebno oštevilčiti.

Tabela 1: Pregled priporočene velikosti besedila za posamezne dele članka

Tip pisave besedila članka	Times New Roman
Naslov članka v obeh jezikih	14 pik, krepko, centrirano
Podatki o avtorju, organizaciji, naslov in elektronska pošta	11 pik, centrirano
Naslov »Povzetek« oz. »Abstract«	12 pik, krepko
Naslov »Ključne besede« oz. »Key words«	12 pik, krepko
<i>Besedilo povzetka v obeh jezikih</i>	<i>12 pik, poševno</i>
Podnaslovi vseh nivojev so lahko oštevilčeni (ni obvezno)	12 pik, krepko
Besedilo članka	12 pik, enojni razmik
Razmik med podnaslovi in besedilom (samo nad podnaslovi)	12 pik, enojni razmik
Besedilo v tabelah	11 pik
Nazivi tabel so postavljeni nad tabelami (potrebno oštevilčiti tabele)	11 pik, krepko, centrirano
Nazivi slik so postavljeni pod slikami (potrebno oštevilčiti slike)	11 pik, krepko, centrirano
Literaturo je potrebno oštevilčiti in zapisati v abecednem vrstnem redu	11 pik
Kratka predstavitev avtorja v slovenskem jeziku	10 pik

Literatura

Uporabljeno literaturo v besedilu navedite s priimkom avtorja in letnico izdaje. Primeri: (Melton, 2002); (Schacher in Neumann, 2003), (Melis et al., 2003).

Seznam literature naj bo na koncu članka v abecednem vrstnem redu. Primeri:

[1] Melis, E., Weber, M., Andres, E. (2003) »Lessons for (pedagogic) usability of eLearning system«. Proceedings of World Conference on ELearning in Corporate, Government, Healthcare, and Higher Education (str. 281-284). Chesapeake, VA, USA: AACE

[2] Melton, R.F. (2002): »Planning and developing open and distance learning: A quality assurance approach«. London/New York: RoutledgeFalmer.

[3] McGorry, S. Y (2003): »Measuring quality in online programs«. The Internet and Higher Education, vol. 6, no. 2, 159-177.

Internetna stran, posamezna:

[4] Prodi, Romano. 2001. An Enlarged and More United Europe, A Global Player: Challenges and Opportunities in the New Century. Dostopno prek: http://www.europa.eu.int/comm/laeken_council/bruges_en.htm (9. september 2002).

Internetna stran, celotna:

[5] World Health Organization. Dostopno prek: <http://www.who.int> (17. junij 2006).

Internetna stran, ni avtorja:

[6] Splošna deklaracija človekovih pravic. 1948. Dostopno prek: <http://www.unhchr.ch/udhr/lang/slv.htm> (10. julij 2005).

Članek iz e-revije:

[7] Makiya, Kanan. 2008. How Did I Get Iraq Wrong? Slate, 17. marec. Dostopno prek: <http://www.slate.com/id/2186763> (19. april 2008).

Kratka predstavitev avtorja

Tip pisave: Times New Roman, 10 pik

Razmik med vrsticami: enojen

Poravnava: obojestranska